

v korist kmetov ravna! Kako le Vi „Fihposovi“ mladeniči, da Vam žindra ne gre z glave? Z de- viškim pozdravom! Ured. in upravnništvo „Štajerca“.

Sadje kupujejo: In sicer sadje za mošt po več vagonov sledeči veletrgovci: Karl Rudi, Obstgross- händler Frankfurt a. M. — Joh. Rammer, Gastwirt, Gallneukirchen Nr. 21. — Maulio Massa, Triest, Via Stadion. — Jos. Schwarz, Cannstadt, Karlstrasse 59, Württemberg (rabi 200 vagonov). — M. Rucke, Grosshandlung, Stuttgart, Württemberg (100 va- gonov). — J. Baron; Obstexporteur, Graz, Eggen- berger-Allee 91. — M. Rothweiler, Grosshandlung, Mannheim, Baden. — Anton Sirninger, Handlhof, Post Kilb, Nieder-Österreich. — Antonia Bundschuh, Leibnitz. — Schollbach, Berlin, Zentralmarkt-Halle. — Ludwig Steiger, Stuttgart, Haubergstrasse 39, Württemberg. — Gottlieb Bubser, Wiernheim, Station Mählacker, Württemberg. — Weider, Zentralstelle für Obstverwertung, Frankfurt a. M., Deutschland. — Jos. Geiblinger, Viehhändler, Haag, Nieder-Öster- reich.

Lepe jabolke za jesti kupijo in sicer: D' Arrigo et D' Augusta, Finme. — Joh. Wittreich, Brünn, Mähren. — Franz Baumschmid, Linz, Landstrasse 52. — Adolf Nutz, Mitterbach bei Maria-Zell. — Marine Konsum-Magazin, Pola, Istrien. — Anton Zak, Obsthandlung, Graz, Kaiser-Josefplatz. Stefan Peez, Schladming, Obersteier. — Leop. Neumann, Obsthändler, Ischl, Kreuzplatz 4. — Franz Schmid, Wien XVI., Tiefenbachgasse 7. — Antonia Bundschuh, Leibnitz. Povsod se priporoča poslati poprej vzorce (muštre) in vprašati, kako drago plačujejo jabolke za mošt in kako drago izbrane.

Ponočni pretep v Spuhlji. V noči 2. tega meseca so se v Spuhlji stekli fantje radi neke malenkosti. Pri tem poboju so ranili Antona Weissbacherja, vini- čarskega sina, jako nevarno. Preparali so mu trebuh tako, da so se nesrečnežu čreva videle. Sedaj leži v ptujski bolnišnici in je malo upanja, da bi ostal. Te težke telesne poškodbe so podolženi Alojz Voda 21 let star, Janez Veršič, 16 let star in Martin Zelenik 20 let star. Vse tri že ima sodnija.

Krava po ceni. Dva Horvata sta dne 3. tega meseca prodajala kravo, katera je bila vredna naj- manj s t o kron za 40 kron. Imela sta stari živinski list glaseč se z Vinice. Ker se je zdela cena vsakemu kupcu p r e n i z k a, je ni hotel nobeden kupiti. Na- znanili so prodajalca takoj žandarjem. Ker sta na sumi, da sta kravo ukradla, so ju zaprli. Krava je rudečkastočrne barve. Pri tukajšni policiji sta izja- vila, da se pišeta: Ivan Pučko in pa Franč Artlinič, oba z Vinice doma.

Poročilo ptujkega sejma. Dne 3. tega meseca se je prignalo na ptujski sejem 791 govede živine 344 svinj in pa 68 konj. Prodavalo se je jako dobro. Prihodnji svinjski sejem se bode vršil dne 10. tega meseca. Drugi mesečni živinski in svinjski sejem se bode vršil dne 17. septembra t. l.

Zunanje novice.

Grozen zločin. V porenskem kraju Hasselbeck so našli na polju krvavo obleko kmečkega fanta. Nedaleč so našli zakopana jetra, srca in pljuča, še dalje sežgano glavo, roke in noge. Morilca sta menda neka zakonca, ki sta hotela fanta odstraniti.

Izboren stražnik. V Berlinu ima neki zlatar krasnega bernhardinskega psa kot stražnika v svoji prodajalni, ki ima na vnanji strani omrežje, da vidi ljudje po noči vanjo. Pes je celo noč v razsvitljeni prodajalni; kadar mu je dolg čas, odpre sam prv. omrežje in pazi strogo, kaj se godi na ulici. Za jedo ki mu jo včasih ponujajo ljudje, se niti ne zmeni in naj bi bila še tako dobra, ker bi bila lahko za- strupljena.

Štiri dni živ pokopan. V nekem majhnem me- stecu Kanade, je kopal nedavno neki Sandford vodnjak. Izkopal je že 50 čevljev globoko jamo, ko so s- naenkrat podrle stene vodnjaka in so ga pokopale po- seboj. Vsakdo je mislil, da je Sandfort mrtev. Da bi priš- do vode, so vtaknili prebivalci v podrto vodnjak skor- prst in opeko železno cev; in zaslišali so globoko po- zemljo trkanje na cev. Prihitelo je mnogo sosedov in začeli so šest čevljev od podrtega vodnjaka kopati novo jamo. To delo je trajalo od tork- zvečer do sobote; ker so slišali še vedno pod zemlj- praskati, so napravili od novoizkopane jame do po- drtega vodnjaka predor in so rešili tako štiri dni- pokopanega Sandforta. Bil je pač že jako onemoge- pesek mu je zašel v usta in nos, vendar se je v dveh dneh že toliko pokrepčal, da je mogel pripov- dovat i svoje doživljaje.

Gospodarske stvari.

Ali je konjski gnoj res škodljiv trsju? Konjski gnoj nikakor ni škodljiv trsju, če se pravilno rab- Ako se pa zakoplje tik korenin, pa pač lahko škoduj- ker se skupaj stlačen in z zemljo pokrit zelo segre- in more razvijajoča se toplota mlade trsne korenin- oškodovati. Drugače ima pa konjski gnoj precej r- dilnih snovij v sebi. Bolj priporočeno je res, konjski gnoj podelati v mešanec ter ga mešati s prstjo a- še boljše z gipsom, da se pridržuje razvijajoči- amonijak (dušik).

Kako je zatirati podlesek na travnikih? Podles- cvete jeseni, spomladi pa dela seme — pogoj novi- rastlinam. Vendar pa pri eni in isti rastlini vstra- čebulica kakih 5 do 6 let, če toraj potrgamo po- leskovo cvetje, zabranimo, da ne more narediti s- mena; čebulica pa vendarle še lahko ostane živa- požene drugo jesen nov cvet. Če bi pa to delali v- let zaporedoma, oslabela in poginila bi čebulica- podleska bi bilo konec. Pravijo, da čebulica zač- gniti, če se ji dvakrat zaporedoma iztrga cvet. To je kaj lahko delo, ktero lahko opravljajo otroci- zabavo. — Ko se prikaže podlesek, potrgajo naj- dočistega; čez nekaj dni zopet, kar ga je narast- med tem časom itd. Če jim obljubite kako darilo

če bodo delo dobro izvršili, v svesti si smete biti, da bodo potrgali podlessek do čistega. Najuspešneje je, če se porurejo (izkopljejo) čebulice s kako pripravno pripravo, posebno če ni podleska zelo mnogo. Priprave za kopanje podleskovih čebulic so tudi na prodaj, pa so precej drage; ena stane 7 gl. 50 kr. Zato pa nekteri raje takole delajo: Ko se spomladi pokaže volovnik (podleskovi listi), vzamejo primerno palico priostre jo na enem konci in kjer raste kak volovnik, zasade mu jo ravno v sredo, kakih 40 do 50 centimetrov globoko. Na ta način prebodejo čebulico, ki vsled tega začne gniti, posebno če pride kmalu dež in se nabere v luknji voda, ali pa če po takem delu poštropimo travnik z gnojnico. Čebulice je najlaže prebadati kadar je zemlja vlažna, da gre palica rada vanje. — Nektera čebulica pa preboli rano in jeseni zopet požene cvet; zato je treba drugo leto zopet na travnik in pašnik in iznova prebosti čebulice, kar jih je pognalo liste. Dvakratnemu ranjenju pa ni lahko kos in navadno segnije. Če pa bi kdo rad kmalu docela pregnal podlessek, naj preorje, če je moči, dotično zemljo in jo par let obdeluje. Posebno pripravna za tako zemljo je kaka okopavina, ker zahteva mnogo oskrbovanja; obdelovanje zemlje pa uničuje podlessek. Pozneje naj se obseje prostor zopet s travami in nov lep travnik je gotov. V obče pa bodi kot glavno sredstvo priporočeno pravilno in pravočasno namakanje, gnojenje in oskrbovanje travnikov.

Kako se odpravijo bradavice s kravjega vimena?

Takih bradavic poznamo dve vrsti in sicer rožene in mesnate. Na vimenu so navadno prve vrste. V kolikor se bradavice ne dajo poščipati, se namažejo s solitrovo kislino in sicer na dan po enkrat. Ker je ta kislina silno jedka, zato je treba pri tem delu pazno postopati. Koža okoli bradavice naj se namaže s kako mastjo, da je ne more razdehati solitrova kislina, ki bi utegnila teči z namazane bradavice. Sicer Vam pa priporočamo prepustiti to reč veščaku, zlasti če je bradavic veliko na vimenu.

Kako imamo hraniti in negovati kanarčke.

Vsako jutro dajmo ptičku svežo vodo in konopnega semena ter nastrgane redkve. Ne dajajmo ptičku sladkorja, ki povzroča kislino. Da mu napravimo boljši tek, dajajmo mu v časih nekaj salate ali olupkov od sadja. V vodo primešajmo dvakrat na teden malo soli, kjer imamo kanarčka, ne smemo kuhati ali kaditi, taka soba je prava mučilnica za nežnega ptička.

Pušcanje krvi pri volah in drugi govedi živini,

katera se redi za mesarja, da bi se rajša debelila, je v mnogih krajih v navadi, in skušnje potrjujejo, da ima mnogo uspeha. Poskušnje kažejo, da je po puščanju pretvarjanje beljakovin v telesu močnejše in da se izdihavanje ogljikove kisline zmanjša, kar je dokaz, da se v telesu razkroji manj že nakopičene tolsčobe, toraj, da postaja živina po puščanju krvi vedno bolj debela. Ker je pitanje že samonasebi nekaj nenaravnega, zato iz zdravstvenega stališča tudi ni dosti ugovarjati proti puščanju, ki sicer život slabi.

Poslano.*

(Odgovor na popravek župnika Ogrizeka v Črešnjicah.)

Črešnice v konjskem okraji. Župnik Ogrizek je nedosežen v obračanju, zvijanju in tajanju! Ko sem na moj dopis v 15. številki »Štajerca« 24. avgusta »Ogrizekov popravek« bral, nisem mogel svojim očem verjeti, da bi duhovniku! župniku! g. Ogrizeku sploh mogoče bilo toliko malomarno vse vtajiti! Le žal, da ne dovoljuje prostor, da bi celega Ogrizeka v polni in zasluženi meri predstavil svetu. Že v 1. piki se je hudo osmešil. Dočim je on celó pri seji kraj. šol. sveta, dne 17. avgusta t. l. trdil, da ni leta 1898 in ne 1900 pri izpisanju orglarske in mežnarske službe niti o rokodelstvu niti o poučevanju otročičev kaj v časnik pisal, so možjé takoj sami nasprotno izpovedli, da so se z njim pogovorili, naj bi se taki orgljavec zglasil, ki je ob enem rokodelec, ker drugače težko živi. Le v poučevanju otrok niso ničesar omenili; to je bil potem le bistroumni Ogrizek sam pristavil, kar mu neki učitelj kot dopisatelj v »Učiteljskem tovarišu« lahko pové. Slišal sem pa tudi podpisani sam leta 1900 da se je župnik Ogrizek k mnogim izrazil, da bi rad takega učitelja semkaj dobil, ki bi ob enem orglavec bil, zato mu jaz nisem po volji, ker potem bi bil samo mežnar tudi župnikov hlapec, kar bi ja župniku neslo. Pa ko bi jaz tudi orglal, moral bi imeti kakor vsaki drugi učitelj, »krokodilovo kožo« ali pa »svinjski želodec«, ki bi zamogel Ogrizekove muhe vsak dan na debelo požirati in prebavljati. Črešničani pa imajo od leta 1899 v osebi Jožefa Valenčaka takega orglavca, da si primernejšega misliti ne morejo. Razun tega da dosti dobro orglá, je tudi izučen, delaven in potrpežljiv mizar, katerega razen drugih Ogrizek najbolj uporabi. Vsak čas mu mora v cerkvi, kleti, vrhu i. t. d. kaj novega napraviti in vse drugo v miru pustiti, le za hlapca neče in ne more biti; zato pa je njegova žena zvesta pismošojnja. Krojačev in čevljarjev se ne zmanjka, a mizarja ni v celi fari. Črešničani ga bodo pogrešali, kadar ga zgubijo. Zato povem g. Ogrizeku: Nehvaležnost je plačilo sveta!

Zaradi 2. pike pa je ravno najbolj »nemir« postal, in to je sedaj le Ogrizeku mogoče vse zviti in vtajiti. Nezaslišana gorostasnost! Dočim pa on skrajja trdi, da je bil tudi sam za pouk ženskih ročnih del, četudi je prosilka le nemškega jezika skušana, a h koncu pa že pové, da je bil temu nasproten, ker se moja gospa na njegovo ojestro povelje ni hotla zavezati, se skušnji iz slovenskega jezika podvreči, in sicer kakor je modrijan Ogrizek zahteval že v treh mescih!! in, ako ne napravi, je dejal se ne sme tudi več provizoričnega uka dotakniti. Še pred ko sem se v Črešnice preselil, mi je krajni šolski svet, to se reče edini župnik Ogrizek, na moje prošnje mesto odgovril, da brez slovenske skušnje ni niti misliti na to službo! Na tako brezsrčno odbijanje se jaz potem za Ogrizekove ukaze nisem najmanj več zmenil, temveč ga v polni meri preziral! — K temu še pristavim neljubo težavo in nehvaležnost. Pri šoli namreč ni vodnjaka in vodo moram od daleč nositi dati, kar me dosti stane, a vrhutega je nimam vselej na razpolago, potem pa se še prežalibože drugi udje krajnega šol. sveta vse po župnikovem povelji ravnajo in mi še ta pouk ali službo kot — odškodnino — niso privoščili. Častno in redno to nikakor ni bilo, a naj bo ljubemu Bogu potolaženo! V 3. piki pa si Ogrizek predrzne in podstopi celo obravnavo prevreči in vseh 10 pik vtajiti!! — To presega vse meje. Tudi pri letošnji seji kraj. šol. sveta dne 17. avgusta me je ojestro vprašal kateri udje bi bili lani mene nagovarjali, od tožbe zoper njega odstopiti! In koj tam vpričo vseh sem mu pokazal načelnika kraj. šol. sveta ter ob enem šolskega nadziralca Jožefa Pristavnika, ter njegovega namestnika Jožefa Guzeja, ki sta lani, dne 13. majnika po procesiji v križevem tednu k meni prišla, ter za odstop tožbe

*) Za vse dopise v tem predalo je uredništvo le v toliki meri odgovorno, kolikor to zakon zahteva.

mir posre
že župni
roril, da s
rizek »vse
priče pok
tem mojeg
dijurnista
seji kra
il, ali pa
ah navede
isel, ker
čal, ki r
na račun
l m e n e
Zoper
dež. šol.
»prostovo
čkrat obl
m od Ogr
enovati, i
go to pot
že! Ako
kove ovač
ke, sloven
n vežejo!
jevati, ki
raviti. Zak
bo pred v
mir jaz t
spa čez l
a v peti!
Schreiner
k strpeti
govorjena
žnici nap
stih »10 r
kor je to l
aj. šol. sv
ovega
iruna
nika, da
l. izgovor
tos 9. fe
a je g. so
otr dil
a kar je
om od g
az pa
l. pris
to bes
emske
ga in de
dar me
Ogrizek
d. v najv
bruarja t
oveka br
h nedost
ovan bil,
ore poten
ravno k
ti. Seved
nogih sta
To je
dnikovo
razil! in
braj raz
Na n
imi bes
kor so t
udje taka
ka, da n